

Ο Ελ Γκρέκο στην Κρήτη

/ [Πεμπτουσία](#)

Image not found or type unknown

Αφιερωμένο στον Ελ Γκρέκο είναι το έτος που διανύουμε και πολιτιστικοί φορείς και μουσεία της χώρας, οργανώνουν μια σειρά από εκθέσεις. Πρώτη έκθεση αυτή, του Ιστορικού Μουσείου Κρήτης καθώς και ένα συνέδριο που αναφέρεται στη ζωγραφική παραγωγή του Δομίνικου Θεοτοκόπουλου, στον τόπο της καταγωγής του, την Κρήτη. Όπως σημειώνει ο Ακαδημαϊκός Μανόλης Χατζηδάκης, στο αφιέρωμα στον Ελ Γκρέκο, που πραγματοποίησε η Εφημερίδα Καθημερινή («7 Ημέρες», της 8-10-1995), «οι βάσεις της ανθρωπιστικής παιδείας και της βυζαντινής αισθητικής θα μείνουν στέρεα θεμέλια για όλη του τη ζωή και θα τον ξεχωρίζουν πάντα από τους καλλιτέχνες της Δυτικής Ευρώπης».

Δομίνικος Θεοτοκόπουλος, *Αποψη του Όρους της Μονής Σνά*, περίπου 1750, Τέμπερα και Λάδι

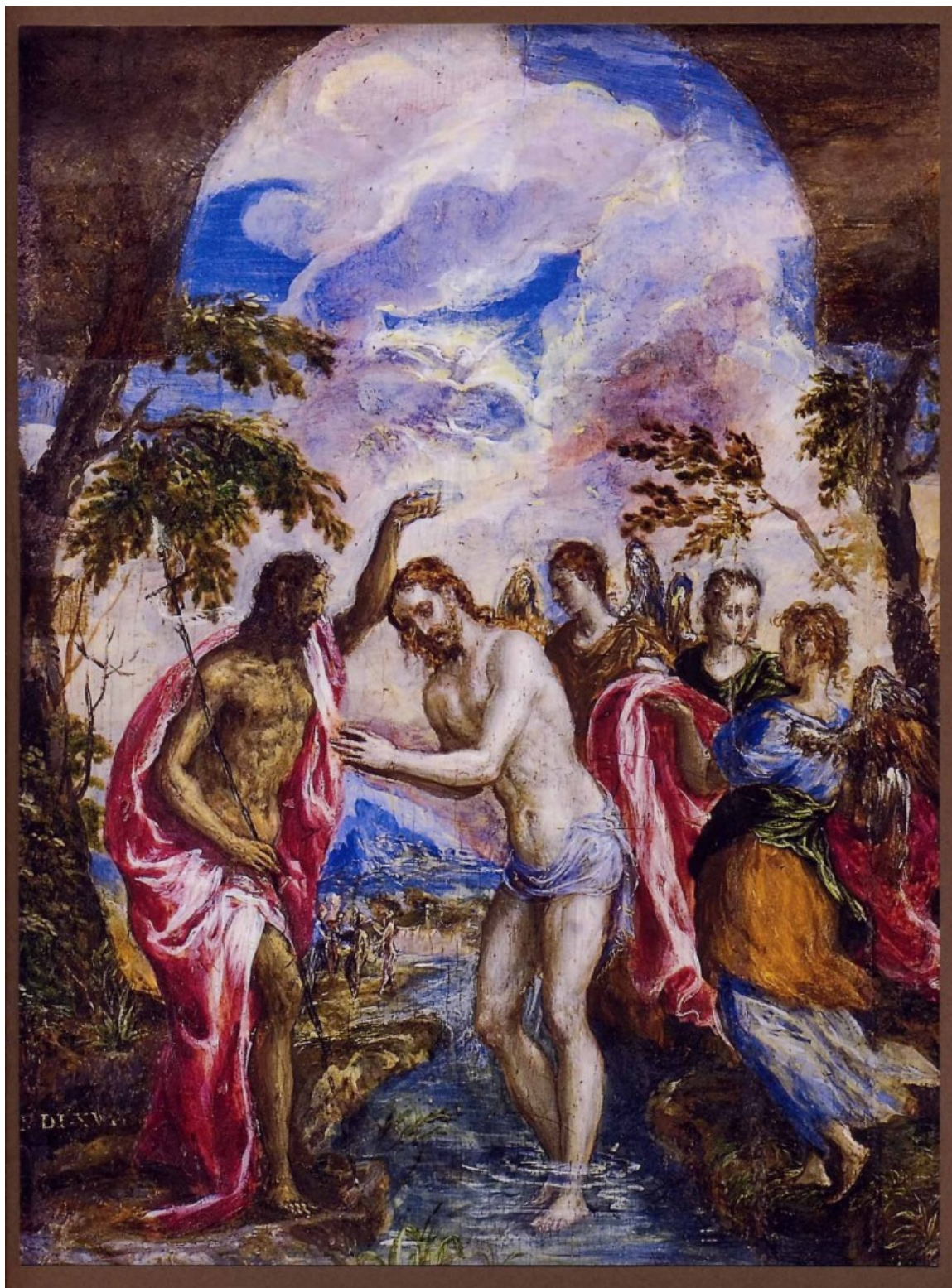
«Δ. Θεοτοκόπουλος: τα χρόνια στην Κρήτη»

Ξεκίνησε χθες, Σάββατο 21 Ιουνίου και θα διαρκέσει έως τη Δευτέρα 23 Ιουνίου, το Διεθνές Επιστημονικό Συμπόσιο «Δ. Θεοτοκόπουλος: τα χρόνια στην Κρήτη (El Greco: The Cretan Years)». Οι εργασίες του Συνεδρίου, το οποίο οργανώνεται από την Περιφέρεια Κρήτης, το Δήμο Ηρακλείου και την Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών, θα γίνουν στη Βασιλική του Αγίου Μάρκου και στο Ιστορικό Μουσείο Κρήτης, στο Ηράκλειο.

Σκοπός του συνεδρίου είναι, να συζητηθεί και να αναλυθεί μία σημαντική περίοδος της ζωής και της δημιουργίας του Ελ Γκρέκο, που υπήρξε καθοριστική για την περαιτέρω πορεία και εξέλιξή του: η περίοδος που έζησε και εργάστηκε στην Κρήτη.

Στο Συνέδριο συμμετέχουν κορυφαίοι μελετητές του μεγάλου ζωγράφου από την Ισπανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, τον Καναδά, τη Γερμανία, την Τσεχία, την Ιαπωνία, την Κύπρο και την Ελλάδα. Χθες Σάββατο μίλησαν: οι Νίκος Χατζηνικολάου, David Davies, Margarita Tellenbach, Jan Zacharias, Jose Riello, Irene Leontakianakos, Maria Kazanaki-Lappas, Μαρία Κωνσταντουδάκη-Κιτρομιλίδη. Την Κυριακή μίλησαν οι: Carmen Garrido, Παναγιώτης Ιωάννου, Fernando Marias, Michiaki Koshikawa, ενώ αύριο Δευτέρα, θα μιλήσουν οι: Νικόλαος Βακιρτζής και Ρομπέρτος Γεωργίου.

Την επιστημονική επιτροπή του Συμποσίου αποτελούν οι Νίκος Χατζηνικολάου, ομότιμος καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης του Πανεπιστημίου Κρήτης, Μαρία Κωνσταντουδάκη, καθηγήτρια Βυζαντινής Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και Παναγιώτης Ιωάννου, επίκουρος καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης στο Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Δομήνικος Θεοτοκόπουλος, Η Βάπτιση του Χριστού, περίπου 1566 (7), Μεικτή τεχνική (αυγοτέμπερα και λάδι), σε Ξύλο, Δήμος Ηρακλείου, υπό καθεστώς μακροχρόνιου δανεισμού στο Ιστορικό Μουσείο Κρήτης

«Ο Δομήνικος Θεοτοκόπουλος μεταξύ Βενετίας και Ρώμης»

Αυτός είναι ο τίτλος της έκθεσης του Ιστορικού Μουσείου Κρήτης, που συνδιοργανώνεται με το Μουσείο Μπενάκη, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων και των δράσεων για τα 400 χρόνια από το θάνατο του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου. Τα

εγκαίνια της έκθεσης στο Ιστορικό Μουσείο έγιναν την Παρασκευή 20 Ιουνίου, από την πρόεδρο της Οργανωτικής Επιτροπής του έτους Greco, Λίνα Μενδώνη, Γενική Γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού, παρουσία του πρέσβη της Ισπανίας στην Ελλάδα Alfonso Lucini Mateo. Η έκθεση θα παραμείνει ανοικτή ως τις 25 Οκτωβρίου.

Επίκεντρο της έκθεσης αποτελούν δύο πίνακές του Ελ Γκρέκο, που εκτίθενται μόνιμα στο Ιστορικό Μουσείο Κρήτης, η «Άποψη του Όρους και της Μονής Σινά» ένα έργο του 1570 περίπου, που ανήκει στα Ιδρύματα Ανδρέα και Μαρίας Καλοκαιρινού και η «Βάπτιση του Χριστού», έργο περίπου του 1569, που ανήκει στον Δήμο Ηρακλείου. Στην έκθεση ο επισκέπτης μπορεί να δει σχετικά έργα από την κρητική αγιογραφία του 16ου αιώνα αλλά και έργα δυτικών καλλιτεχνών με παρόμοια θεματολογία. Την ίδια στιγμή, αναπλάθεται και ο ανθρώπινος περίγυρος γύρω από τον Θεοτοκόπουλο, οι επιφανείς υποστηρικτές του και οι σημαντικοί καλλιτέχνες με τους οποίους συνδέθηκε κατά την παραμονή του στην Ιταλία, σε μια εποχή όπου η αναγνώριση, στήριξη και προστασία από προβεβλημένες προσωπικότητες ήταν απαραίτητη για την επιβίωση και την ανάδειξη των καλλιτεχνών.

Τα ιστορικά πρόσωπα που παρουσιάζονται στην έκθεση είναι ο ισχυρός καρδινάλιος Alessandro Farnese, στο παλάτι του οποίου στη Ρώμη φιλοξενήθηκε ο Greco επί δύο χρόνια, ο βιβλιοθηκάριος του Fulvio Orsini και ο διάσημος μινιατουρίστας Giulio Clovio, που σε επιστολή του προς τον καρδινάλιο Farnese, χαρακτήριζε τον Θεοτοκόπουλο «σπάνια περίπτωση για τη ζωγραφική». Στην έκθεση παρουσιάζονται σημαντικά έργα, ζωγραφικά και χαρακτικά, από ξένα και ελληνικά μουσεία και ιδιωτικές συλλογές: Galleria Uffizi (Φλωρεντία), Pinacoteca Vaticana (Ρώμη), Münchner Stadtmuseum (Μόναχο), Kupferstichkabinett (Βερολίνο), Istituto Nazionale per la Grafica (Ρώμη), Μουσείο Μπενάκη, Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, Γεννάδειος Βιβλιοθήκη, Ζωσιμαία Βιβλιοθήκη, Ιερά Αρχιεπισκοπή Κρήτης, Συλλογή Μαρριάννας Λάτση. Ανάμεσά τους πρόκειται να εκτεθούν για πρώτη φορά στην Ελλάδα «Η Προσκύνηση των Ποιμένων» του Greco από το Agnes Etherington Art Center (Kingston, Ontario, Καναδάς), η «Προσωπογραφία του Giulio Clovio» της Sofonisba Anguissola από τη συλλογή Malgeri-Zeri (Ρώμη), καθώς και μια «Προσωπογραφία του Fulvio Orsini», αγνώστου καλλιτέχνη, από τις Συλλογές του Μουσείου Uffizi (Φλωρεντία). Πλούσιο αρχειακό υλικό, βιβλία και ντοκουμέντα ολοκληρώνουν την έκθεση.

Την έκθεση επιμελήθηκε ο ομότιμος καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης του Πανεπιστημίου Κρήτης Νίκος Χατζηνικολάου και σχεδίασε η αρχιτέκτων μουσειολόγος Λένα Κατσανίκα-Στεφάνου. Μετά την παρουσίασή της στο Ιστορικό

Μουσείο Κρήτης, η έκθεση θα παρουσιαστεί στο Μουσείο Μπενάκη, στην οδό Πειραιώς, από 20 Νοεμβρίου 2014 ως 1 Μαρτίου 2015.

Κατερίνα Χουζούρη